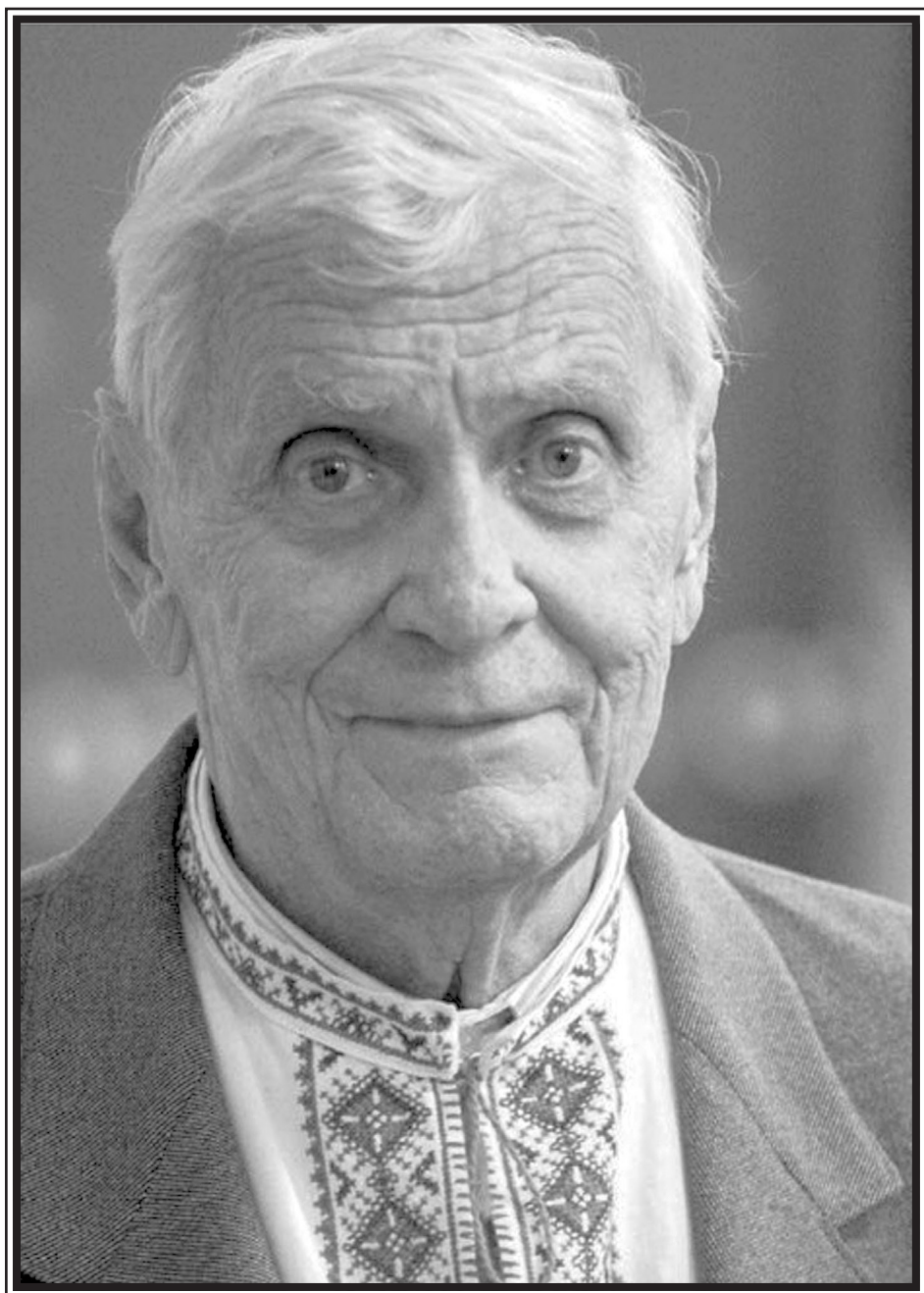




РОЛАНД ФРАНКО

11 серпня 2021 р. на 90-му році життя перестало битися серце Почесного Доктора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка – Роланда Франка, онука Івана Франка, сина Тараса Франка. Відійшла у засвіти Людина, яка продовжила славний родовід Івана Франка, нащадок прізвища.

Народився Роланд Тарасович 28 березня 1932 року у Львові, в будинку, де помер Іван Франко, сьогодні це Національний літературно-меморіальний музей Івана Франка, інша назва – Дім Франка. Вчений-інженер, кандидат технічних наук, автор понад 50 наукових праць та винаходів у галузі автоматичного регулювання та приладобудування.

Шкільні роки Роланда Франка припали на воєнне лихоліття та страшне повоєння. Навчався у початковій школі в м. Станіславові (нині м. Івано-Франківськ), куди батько в 1939 р. за призначенням Міністерства освіти Польщі приїхав працювати вчителем. Атестат зрілості одержував у Львові, в який наприкінці війни повернувся з сім'єю Тарас Франко. Закінчуючи середню школу № 49, Роланд вимагав у фотографа, щоб на випускному альбомі забрав Леніна і Сталіна, а помістив портрети Шевченка і Франка. Фотограф довго упирався (це був 1949 рік і за такі речі могли й покарати), але зважив на прізвище випускника і погодився. Цей альбом Роланд Тарасович називав «особливим» і беріг як святиню.

Перебування у Львові, де вступив до політехнічного інституту на нафтовий факультет, було недовгим. У 1950 р. Тарас Іванович під примусом радянської влади змушений був з родиною перебраться до Києва, де Роланд Франко провів усе своє зріле життя. Після закінчення у 1954 р. інституту (спеціальність – гірничо-автоматика) працював у Міністерстві вугільної промисловості, активно займався науковою діяльністю. Успішно захистив кандидатську дисертацію в академічному Інституті автоматики, якому віддав понад 30 років свого життя, пройшовши шлях від посади молодшого наукового співробітника до заступника генерального директора, а згодом директора Всесоюзного науково-дослідного інституту аналітичного приладобудування, який був створений на базі Інституту автоматики. Від 1993 р. доля пов'язала Роланда Франка з Великобританією: до 1997 р. працював у посольстві України в Лондоні (радник з питань науки). Маючи високий авторитет у наукових колах, подбав, щоб Україна безкоштовно одержала від Великої Британії в подарунок полярну станцію ім. Фарадея на Південному полюсі (тепер вона носить ім'я академіка Вернадського).

Тривалий час онук Івана Франка керував у Києві Всеукраїнським фондом відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини імені Олеся Гончара (з 1997 р. заступник голови правління, а з 2012 р. виконував обов'язки голови Фонду), також був членом правління Національної спілки краєзнавців України. Крім того, він віце-президент (1997 – 2001), завідувач відділу міжнародних відносин (2001 – 2008) Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Ю. Бугая. І хоча Роланд Франко сягнув поважного віку, не припиняв громадської діяльності, бо саме йому, як нащадку Каменяря, була визначена особлива роль. 2015 р. він став ініціатором створення Міжнародного фонду Івана Франка та Міжнародної премії імені Івана Франка, яка є щорічним почесним визнанням наукових відкриттів, вагомих здобутків та значних заслуг науковців світу в галузі україністики та соціально-гуманітарних наук.

Не стало Роланда Франка, не стало Людини, для якої честь бути нащадком Івана Франка була вище звань, посад, нагород. Правду в житті, Правду в франкознавстві цінував понад усе. Вічна Йому пам'ять!

Галина Сабат